Nro 98.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 11. GRUDNIA 1801 ROKU WE SRZODĘ

z Petersburga V. S. 29 Listopada.

Achtyrskiego półku huzarów Major Andrejew na własną prośbę uwalnia się od służby z rangą Podpółkownika, umieszczony w inwalidach. Półkownik Łopuchin, Kolleski Konsyliarz Miller, Podpółkownik Baron Frederiks otrzymali pozwolenie wychowanków swoich przyiąć do imienia i familii. Tytularny Konsyliarz Afonasiew r. 1800. odsądzony od rangi i Szlacheckiey godności do nich powraca. Leib-huzarskiego półku Rotmistrz Dołhopołów na własną prośbę uwalnia się od służby z rangą Półkownika; Jarosławskiego regimentu muszkietyerów Podpółkownik Awdułów z rangą Półkownika umieszczony w inwalidach. Półkownik Ferster w służbę przyięty do korpusu inżenierów Major Dudar naznaczony Kommendantem Kizilskiego batalionu garnizonowego. Kolleski Konsyliarz Połoński uwalnia się od obowiązków z pensyą dożywotnią połowy gaży; jakoteż Kolleski Konsyliarz Maroszewicz.

Za Naywyższym roskazem, Generał Prokuror donosi Mohilewskiemu Szlachcicowi Grzegorzowi Poźniakowi proszącemu, o roskaz do Białoruskiego Gubernatora, ażeby roztrząsnąwszy postępek Zydów, Jankielewicza i Litmanowicza, którzy na złe niby użyli plenipotencyi im daney względem ukończenia sprawy sądem Kompromissarskim; uczynił proszącemu zupełną satysfakcyą w tém zaskarżeniu: powinien Poźniak, jeżli mniema siebie zkrzywdzonym, skargę zanieść do niższych na ten koniec. Ustanowionych sądów, nie zatrudniaiąc przed czasem wyższey źwierzchności, tém bardziey IMPERATORA JMCI.

JEGO IMPERATORSKA MOSC z nayżywszą uczuł boleścią, że w Kazanie, po zdarzonych pożarach częstych, wzięty został do więzienia jeden z tamteyszych obywatelów, o podpalenie podeyrzany; który chociaż się nie przyznał, tortura i męczarnie to na nim wyznanie wymogły. Stawiony przed sądem oświadczał niewinność swoię; nie usłuchany na karę jest skazanym. Tę odnosząc gdy już nie miał nadziei przez kłamstwo życie ocalić, Boga na świadectwo niewinności wzywał, i umarł. Taki ucisk, złe użycie władzy, i praw zgwałcenie zwróciły uwagę MONARCHY. Wysłał więc do Kazanu Fligiel-Adjutanta swoiego Podpółkownika Albedyl z roskazem, ażeby z znaiomą bez stronności starał się zgłębić cały ten przypadek. Rapport jego pokazał, że prawdziwe było doniesienie pierwsze; co większa rząd Kazański nie raz jeden dopuścił się tak nie ludzkich i prawu przeciwnych postępków. Przesyłaiąc originalny rapport i wszystkie do niego służące dowody Rządzącemu Senatowi, JEGO IMPERATORSKA MOSC roskazał: sądzić według surowości prawa wszystkich którzy pokażą się winnemi o złe użycie władzy, niezachowanie porządku w indagacyach i sądzeniu, na urzędy wyższe Guberńskie podać Kandydatów, na niższe wybrać osoby dostoyne. Rządzący Senat poznaiąc, jak zgwałcenie prawa przeciwne jest wszelkiey słuszności, i obywatelskim przywileiom, rozesłe po całey Monarchii nayściśleysze zalecenie, ażeby nikt nigdzie, pod żadnym pozorem, nic podobnego czynić się nie ważył pod boiaźnią nieuchronney kary. Sądy kraiowe do których przyidzie rewizya spraw kryminalnych, niżeli wyrok napiszą, pytać się powinny pilnie obwinionych, jeżeli przy indagacyi straszeni lub dręczeni nie byli jakimkolwiek sposobem; Naostatek nazwisko tortury, wstyd i hańbę ludzkości przynoszącey, roskazał IMPERATOR JMC na zawsze wymazać i wygładzić z pamięci narodu swoiego.

z Wiednia 5. Grudnia.

Cesarz Jmć zważaiąc, jak droga jest w Państwie dziedziczném żywność wszelka i rozmaite produkta zabronił, póki nowe nie zaydą roskazy, wywozić za granicę: pszenicę, żyto, wszelkie inne zboża, siano, słomę, masło. bydło, pod karą konfiskaty; handel nawet między Prowincyami Monarchią składaiącemi nie inaczey się pozwala, jak za poprzedzaiącém zaświadczeniem cyrkułu, z którego pomienione rzeczy do drugiego maią się prowadzić. — Ponieważ Arcy Xiąże Karol oświadczył chęć bydź przyiętym do tuteyszey Akademii kunsztów; na wczorayszém posiedzeniu stało się zadość żądaniu jego, i w poczet członków honorowych jednomyślnie wpisanym został. — Feld Marszałek Lascy nie zostawił potomstwa; cały dość znaczny maiątek przechodzi do siestrzanów narodzonych z 5. siostr jego. Graffowi Stuart zapisał dwa domy swoie z meblami; dwóm regimentom imienia swoiego Półkownikom gażę w skarbie zaległą; sługom pensye dożywotnie, co rok 6500. zł. ryńs: wynoszące; niektórym przyiaciołom kosztowne upominki, Xiążęciu Schwartzenberg ogrod w Darnbach wspaniały; na anniwersarze za duszę swoią 8. tysięcy zł. ryńsk. — Z Heitersheim, gdzie odprawuie się Kapituła w porządku następuiącey elekcyi Wielkiego Mistrza Zakonu Maltańskiego, jest wiadomość, że na ten stopień podobno wyniesiony będzie Baron Flachsland Wielki Przeor języka Niemieckiego. — Druga pogłoska równie potrzebuiąca potwierdzenia, niesie iż Oiciec S. wyszle Posła do Amiens. — W Ratisbonie rzeczy nie prędko i nie łacno będą ukończone, Cesarz Jmć jeszcze z RPtą Francuzką traktować nie przestał względem indemnizacyi przez sekularyzacye; niedawno z ważném bardzo zleceniem wyiechał do Paryża Graf Westphalen. Młody Graf Colloredo wkrótce uda się do Ratisbony.

z Londynu 1. Grudnia.

Agent Otto częste miewa rozmowy z Ministrami naszemi, kommunikuiąc im depesze od Konsula przysłane, które jak słychać, wielkiey są wagi; Margrabia Cornwallis codziennie gońców przysyła; bawi sam dotąd w Paryżu, ułatwiaiąc trudności, któreby Kongres w Amiens mogły przedłużyć. Na ostatnią radę gabinetową Pitt wezwanym został; przez co upadła zupełnie pogłoska o poróżnieniu się jego z Addingtonem, i wezwaniu Oppozycyi do Ministerium. Dawny ten Minister z równą dziś gorliwością pracuie około utwierdzenia pokoiu, jak dawniey woynę powszechną zapalał przeciwko Francuzom. — Gdy Hannower od woysk Pruskich zupełnie oswobodzonym został, zaczynaią

twierdzić politycy Angielscy, że Dwór Berliński wielką przysługę Monarsze naszemu uczynił zajęciem kraiu tego; zapobiegł albowiem, ażeby inne woyska do Elektoratu nie wtargnęły po nieprzyiacielsku, mniey zważaiąc na zaręczoną neutralność w Niemczech północnych. — Czas się zbliża, w którym rząd nasz po tylu woynach i przemianach odnowić postanowił handlowe traktaty z narodami postronnemi; nie wstydzili się nigdy Angielscy Ministrowie zasięgać radę u kupców kraiowych, jeśli ta Oyczyznie pożyteczną bydź mogła. Dziś znacznieysi w naszey stolicy walną radę odprawili z Ministrami, stosownie do traktatu handlowego który z Francyą pisać trzeba. — D. 27. Listopada obywatele Londynu na walną radę zgromadzeni, Lordowi Keith, Generałowi Hutchinson. Admirałowi Saumarez ofiarowali prawo mieyskie, przydaiąc dla każdego szpadę 100. FS. szacowaną, innym woysk morskich i lądowych Kommendantom, Officyerom i żołnierzom uroczyste dzięki złożyć kazano.

Z Quebec przysłany goniec donosi, że w Canadzie odkryto spisek na wzruszenie domowey spokoyności złośliwie knowany. Sprawcą onego miał bydź Agent Francuzki w New York mieszkaiący; ten znalazł sposob zebrania 800 odważnych na wszystko ludzi, naywięcey współ ziomków swoich, w Prowincyi Amerykańskiey Vermont; ztąd w zamierzonym czasie wtargnąw szy do miasta Montreal; buntownicze hasło podnieść mieli. Rząd Angielski pilnie uważał obroty podeyrzane, rzecz odkrył, zamysły w niwecz obrócił. Zdrayca M. Lean, który był w zmowie z nieprzyiacielem, odniosł karę śmiertelną. — Officyer od armii Wschodnio Indyiskiey, która pod Generałem Baird pomagać miała Turkom do odzyskania Egiptu, przysłał obszerne opisanie całey podróży. Wielkie przykrości żołnierz poniosł w długiey żegludze i ciągnieniu lądowém. W porcie Cosseir z okrętow wysiadłszy, 50 mil pustynią iść musieli, cierpliwie znosząc upał, wody i żywności niedostatek; wielu zachorowało, wielu pomarło; niektórych Arabowie Beduinowie zamordowali. Po 20 dniowey pracy, w Rhoda żołnierz siadł na statki, d. 31 Sierpnia stanął w Rosette, gdy iuż Al xandrya poddać się miała. Chociaż więc Baird nie mógł przyłożyć się do pokonania Francuzów; zawsze iednak w dziejach pamiętném będzie zprowadzenie armii Indyiskiey przez morze czerwone do brzegów srzodziemnego; toż samo rozumieć trzeba o eskadrze Kapitana Popham, która dywizyą woyska w przygórku dobrey nadziei zabrała. — D. 27 Listopada mielismy raz ieszcze morską nawałność, która wiele okrętów zatopiła, między innemi iedeń Szwedzki z Chin powracaiący, którego ładunek za 200 tysięcy FS. u nas był assekurowany. — Królowa Jmć od dni kilku choruie.

Feld Marszałek Xże d' York zaczął zwiiać woyska lądowe; za roskazem iego ze wszystkich regimentów leibgwardyi, po 25 ludzi na kompanią do domów uwolniono; dotąd iednak woienny Minister Parlamentowi nie doniosł, iak wielką liczbę żołnierza podczas pokoiu trzymać ma narod; niewiadomo też wiele tysięcy maytków Admiralicya w służbie zachowa. — Podzisdzień Hiszpańskich pasportów na okręta kupieckie nie odebrano; tym czasem zastępuią ich mieysce Francuzkie i Batawskie. — Za dni kilka Parlament ma podnieść ustawy podczas rewolucyi Francuzkiey napisane, które zcieśniały potężnie wolność przyieżdżania cudzoziemców, ich mieszkania w kraiu naszym i wyieżdżania Anglików za granicę. Każdy pamięta, że po zakończoney woynie o niepodległość Ameryki w r. 1783, modą prawie i potrzebą stało się dla Francuzów iechać do Londynu, zyskaliśmy przez to summy niezmierne; dziś przeciwnym sposobem bogatych Anglików mnostwo pragnie widzieć Paryż; z Republikantów dotychczas nikt nas nie odwiedził. — Windham długą miał rozmowę z Królem Jmcią; słychać iż Posłem będzie u dworu Stokholmskiego. — Xiąże d'Orléans z bracią zwiedza rozmaite Prowincye kraiu naszego.

z Paryża 29 Listopada.

W Departamentach zachodnich spokoyność kwitnie, zapewnia o tém Generał en chef Bernadotte niedawno przybyły do stolicy, ażeby iako Stanu Konsyliarz w radzie zasiadał. Przed wyiazdem następuiącą dał odezwę do armii swoiey. Wezwany, powiada, przez Konsula pierwszego; przelewam władzę Generałowi Delaborde; niech nowego wodza żołnierz ufnością i szacunkiem zaszczyci; zasłużył na nie długiém doświadczeniem i pracą. Wy zaś rycerze, którym rząd pozwolił odwiedzić oyczyste progi i familią, zanieście do ubogich lepianek, okażcie współziomkom przykład obywatelskiey cnoty; ta was męstwem natchnęła i stałością, ta RPtę założyła. Na mnie włożył słodką powinność pierwszy Konsul, imieniem Oyczyzny głośno dziś uwielbić karność nad wszelkie wyższą zalety, którąście nie odmiennie zachowali, gdy woyna i domowe niezgody kray nieszczęśliwy niszczyły. Zachodnie Departamenta są uspokoione, szczęścia słodyczy zaczynaią kosztować; wy rycerze z chlubą pomyślić możecie, że to wszystko waszey prawicy iest dziełem; żeście pokoy i pomyślność ziomkom drogim krwi okupem zapłacili. Sami nakoniec kosztuycie spoczynku po pracy miłego, pamiętni zwycięztw i tryumfów, do których wolność nas podniosła. Zachowacie, nie wątpię chwałę nabytą orężem; powiększyć iuż ią trudno. Ta ieszcze uwaga duszę rycerzów moich ożywiać i do naywyższych mysli podnosić powinna, żesmy prawie wszyscy Wodzowie RPtey, walcząc za iey niepodległość, z żołnierskiego stanu przyszli zasługą do stopniów naywyższych.

Rapport z Toulonu doniosł o przybyciu do miasta z Egiptu Generała en chef Menou. Lekarz Degenettes ażeby żołnierzom odiął boiaźń morowey zarazy, sam ią sobie zaszczepić kazał i ozdrowiał. Przywiezieni Koptowie, Syryiczykowie, Greczyni, Arabowie, Mammelukowie w liczbie kilku tysięcy, zwracaią na siebie oko ciekawe mieszkańców Francyi południowey; iest to lud rosły, silny, zdrowy, w rycerskiém rzemieśle ćwiczony doskonale; niewiadomo co dla nich uczyni RPta. Rapport Generała Rampon o kampanii Egiptskiey pokaże, Menou czy liteż Regnier wygraią; Rampon uczniem iest Konsula pierwszego, z nim Włoskie i inne odprawił kampanie; w Montenotte przysiągł nie ustąpić szańców nieprzyiacielowi, i dotrzymał kroku; Buonaparte naywyższy dla niego szacunek zachował. — Na zawczorayszém posiedzeniu narodowego institutum podano za członków do klassy nauk wyzwolonych: Cesarotti, Heyne, Klopstock, Sheridan, Merian, Horne-Took. — Buonaparte za dni kilka wyiedzie do Lyonu na wielką Cisalpinów Consultę, która się, ma składać z kilkuset osob; nie byłoby potrzeby zprowadzać osob tak wiele, gdyby prawdą było, że maią iedynie wysłuchać przeczytania nowey konstytucyi, i bydź przytomni ogłoszeniu nowych urzędników. Minister Chaptal kilko dniami chce uprzedzić przyiazd Konsula w Lyonie. — Podczas rewolucyi Jakobini miastom, wyspom, rynkom, i ulicom, dawne znosząc, swoie nazwiska nadali; pokóy nową odmianę do kraiu wprowadził; po wielu mieyscach obywatele zniesli nazwiska Jakobińskie, nadaią nowe od pokoiu, imienia Konsulów, sławnieyszych wodzów, etc. Wszyscy prawie Generałowie; między innemi S. Cyr, Belliard, Humbert, pisali do Konsula pierwszego winszuiąc pokoiu; Prefekt Departamentu Cotes d'or, zapomniawszy na rozumną przestrogę Konsyliarza Roedere, że w RPtey, młodego, zwycięzcę, piastuiącego władzę naywyższą, chwalić iest niebespieczno, podał proiekt wystawienia iemu statui z napisem: *Viro*. Inni chcą wiek nasz wiekiem Buonaparte nazywać. Gardzi zapewne tak grubém pochlebstwem pierwszy Konsul; milszy dla niego będzie medal, który w Londynie bić kazał prywatny człowiek, krótko wyrażaiąc, iak wielką Oyczyźnie swoiey i Anglikom przysługę uczynił, podpisuiąc pokóy dawno pożądany.

W Amiens roskazano wszystkie roboty

kończyć d. 1 Grudnia na przyięcie posłów do Kongressu; ten podobno dłużey trwać będzie niżeliśmy rozumieli. — Nic o konkordacie nowego; Kardynał Caprara zdaie się nieczynny; nieprzyiaciele religii źle tuszą o szczęśliwém zakończeniu negocyacyi iego, widząc że Latour i Dupuis są Prezydentami w zgromadzeniu prawodawczém i Trybunacie; pierwszy iest Protestant; drugi autor dzieła przeciwko Katolikom. — Cała prawie armia nasza z Hiszpanii do granic oyczystych powróciła; iedną tylko dywizyą posłano do Cadix, zkąd nie wiemy gdzie na okrętach popłynie. — Uczony Lacepede obrany Prezydentem Senatu; na mieysce w nim wakuiące Kandydatami są: Gregoire, Bigot, Daunou; Generałowie. Menou, Lecourbe, Moreau, Dumas, Valence który z sławnym Dumouriér emigrował, kilka głosów mieli za sobą. — Rząd przesłał do portów RPtey roskazy, ażeby odtąd ludu morskiego na żołdzie tyle utrzymano, ile mieć każe potrzeba w czasie spokoynym. — W Madrycie warunki przedugodne naszego z Anglią traktatu ogłoszono; nie wątpiemy że Król Jmć Katolicki te potwierdzić zechce, któ re się ściągaią do interessów iego. — Graf Westpalen niedawno tu przybył, dla umówienia się ostatecznego względem sekularyzacyi Niemieckich — W liczbie duchownych którzy beneficia rezygnowali, położyć trzeba Arcy Biskupa przed konstytucyą Paryskiego Juigné — Wątpliwa iest pogłoska, że pierwszy Konsul zpełniaiąc traktaty z Hollandyą r. 1795 przez Sieyesa i Rewbella podpisane, w nadgrodę odtętey Flandryi i Maestrichtu, część Pruskiey Cliwii na lewym brzegu Renu pozostałą, odstąpić postanowił.

Kładniemy dalsze uwagi Konsyliarza Stanu Thibaudeau nad wnętrznym stanem RPtey. W skarbie, powiada, mamy porządek na początku rewolucyi zgubiony; udzielny Minister zarządza dobrami narodowemi; w wybieraniu podatków iest regularność, w szafunku oszczędność. Kassa umorzyć z czasem maiąca długi RPtey ustanowiona i pomnożona. Administracya z naywiększą czuwa bacznością; ażeby lasów kraiowych iuż nie pustoszono, iak przez lat kilka czyniliśmy nieuważnie. Edukacya młodzi w Paryżu i kilku innych departamentach cokolwiek iest urządzona; w całym kraiu powszechnie mówiąc żadney niema. Prędkiey trzeba poprawy; nieoświecenie, barbarzyństwo, skutki zaniedbaney instrukcyi, grożą kraiowi. Rząd chce naprzód założyć szkoły pierwiastkowe dla wsi i gromad, łącząc tych kilka do iedney; ażeby łatwiey zapłatę nauczycielom dać mogły, do którey rodzice przyłączą gratyfikacye według możności; w tych szkołach dzieci odbierać będą nauki, bez których człowiek ślepém iest narzędziem losu, osób, i przypadku. W szkołach drugich dawać się powinny ięzyki dawne, geografia, historya, rachunki. Te szkoły zakładać maią ulzie prywatni za pozwoleniem Administratorów, za pomocą miast i gromad; rząd im nada wiecznie budynki potrzebne; umieści w nich uczniów dystyngwuiących się w szkołach niższych, nakładem skarbowym, da gratyfikacyą nauczycielom, którzy naywięcey uczniów przygotuią do szkół wyższych. Takich zaś 30 pod nazwiskiem Lyceów RPta utrzymywać będzie w głównieyszych miastach; tu będą dawane ięzyki uczone, geografia, historya, logika, fizyka, geometrya, wyższa Matematyka; w niektórych żyiące ięzyki, 6 tysięcy uczniów kosztem publicznym utrzymywanych edukacyą odbierać będzie w 30 Lyceach; połowa będzie wzięta z dzieci żołnierskich lub urzędników kraiowych; druga się wybierze w szkołach niższych za poprzedzaiącym o pilności examinem; wszystkie Departamenta do tego dobrodzieystwa należeć maią według ludności swoiey; nie wyłączaiąc Departamentów nowo przyłączonych, ażeby młódź uczyła się naszego ięzyka, praw, ustaw, zwyczaiów. Inni uczniowie w Lyceach nakładem rodziców utrzymywać się powinni; RPta 6 millionów corocznie na edukacyą poświęci. Naostatek będą szkoły poświęcone lekarskiey nauce chirurgii, kunsztom wyzwolonym, z których niektóre iuż są ustanowione, inne się z czasem otworzą na mieyscu wygodném. Rząd nie chce mieć teraz nad 30 Lyceów; gdyby ich więcey było w początkach, nie znaleźlibyśmy w kraiu dość nauczycielów doskonałych, dozorców czułych.

z Berne 22. Listopada.

Dnia wczorayszego nowi RPtey Senatorowie w liczbie 25. zgromadzeni przystąpili do wybrania 6. naypierwszych urzędników narodu Szwaycarskiego. Padł los na znaiome i zasłużone osoby. Reding obrany został pierwszym Landmanem, Frisching drugim; Dolder Ministrem skarbowym, Lanthier Ministrem woiennym, Glutz Ministrem wewnętrznym; Hirzel Ministrem sprawiedliwości. To naydziwnieysza, że Federalistowie i rewolucyonistowie są równie ukontentowanemi z tego wyboru, ponieważ obrani urzędnicy przez połowę do iedney i drugiey strony należą, na które narod się dzieli. Lecz ta okoliczność trwoży prawdziwych miłośników oyczyzny; obawiaią się albowiem ażeby nie otworzyło się nieszczęśliwe źrzódło nowych niezgod i rozruchów; ludzie różniący się w opiniach politycznych nie łatwo zwykli odstępować zaciętości i uporu. Poseł Francuzki Verninac i Generał Montchoisy bynaymniey nie wpływali do tych elekcyi; rozumieią niektórzy, że obydwa nie pochwalili dzieła naszego; ostatni miał gońców do Paryża wysłać prosząc o nowe woysko, któreby mogło uśmierzyć zamieszania, ieśli wybuchną w kraiu. Wraz po zakończoney elekcyi, Reding mianował O. Diesbach Posłem Szwaycarskim u RPtey Francuzkiey na mieyscu odwołanego Stapfer.

z Hagi 28 Listopada.

Mamy iuż obranych trzech Syndyków, którzy na wzór i podobieństwo Francuzkich Senatorów, postrzegać powinni, ażeby Konstytucya Batawska w całości swoiey nienaruszoną została. Pierwszy iest Hoop, drugim Bicker, trzecim Vatebender. Woyska lądowe RPtey do 15. tysięcy będą zmnieyszone; oszczędzone przez to summy rząd wszystkie przenosi na utworzenie potęgi ogromney na morzu; chociaż straciliśmy bardzo wiele, więcey nam zostało; są niezliczone w kraiu kapitały, są rozległe i bogate za morzem osady; przy dobrym rządzie tracić nie trzeba nadziei, że Batawowie honor i niepodległość narodową piastować, i w całości potomkom zostawić potrafiemy. Według roskazów Konsula Buonaparte, Francuzi bardzo liczne garnizony utrzymywać będą w miastach nad Renem, tak dalece, iż w 6. Departamentach granicznych RPta mieć może podczas pokoiu 80. tysięcy żołnierza zawsze do boiu gotowego. W Amiens wszelka iest gotowość na przyięcie Posłów do Kongressu wchodzić maiących; dla Margrabiego Cornwallis z Londynu przyprowadzono liczny i wspaniały ekwipaż. Interes emigrantów Belgickich, zdięcie z dóbr sekwestru, ostatecznie w Amiens ma bydź umówione. Zgromadzenie u nas prawodawcze codzienne miewa sessye, oprócz Niedzieli i Poniedziałku; zaczynaią się obrady zwyczaiem starożytnym od Modlitwy. Nieprzytomny prawodawca dla choroby lub słusznych przyczyn, daie złoty na ubogich; inaczey złotych 25. z dzienney pensyi tracić musi.

D. 1. Grudnia. Rząd Batawski z Londynu odebrał pasporta potrzebne okrętom kupieckim i woiennym, które maią żeglować do różnych kraiów. Agent nasz Apostol posłany do Anglików dla odzyskania woiennych brańców, i przywrócenia na stopień dawnieyszy związków handlowych, bardzo dobrze został przyiętym. Kilka liniowych okrętów posłaliśmy do Yarmouth dla przewiezienia niewolnika; którzy w Szkockich portach byli zamkniętemi, iuż do Oyczyzny powrócili. Jeden Officyer który fregatę bez odporu poddał nieprzyiacielowi, sądem woyskowym na 5. letnie więzienie iest skazany. Naprawuiąc okręta, buduiąc wiele nowych Admirał de Winter zna doskonale, iż jeśli nie będzie karności, próżne będą wydatki nasze. — Ze trzech obranych niedawno Syndyków, jeden tylko Hoop

przyiął urząd wysoki; inni się wymówili. Z Londynu wiadomość przyszła, że kompania Wschodnio Indyiska żadnych odmian czynić nie pozwoliła w prawach i rozrządzeniach swoich; wszystko na dawnym stopniu zostaie; nie chcą nawet Dyrektorowie, ażeby okręta mogły bydź budowane w portach Indyiskich, chociaż tam na lasach nie zbywa; tém bardziey nie pozwala ażeby Anglicy do kompanii nie wchodzący handel prowadzić mogli. Rozumiemy że rząd Francuzki nie poszle do S. Domingo nad 15 tysięcy żołnierza; co byłoby zaiste mało na podbicie wyspy, gdyby się spodziewał odporu Buonaparte; lecz podobno wczesnie umowy zrobiono z Generałem Toussaint; któremu oprócz innych urzędów i pensyi, dostoyność Prefekta Departamentowego Konsul ofiarował. Z Paryża donoszą że do gwardyi Konsulowskiey przyięci bydź maią Mamelukowie w liczbie 300.

Do wszystkich portów RPtey zawiiaią teraz liczne okręta Angielskie, z cukrem, kawą, wełną do fabryk sukiennych Leydeńskich, węglami ziemnemi; 400 statków czekiny wkrótce; wszystkie towary cenę straciły. Z naszey strony wiele okrętów posyłamy na morza północne dla rybołowstwa, które od wieków źrzódłem było dostatków kraiowych i naylepszą naytków szkołą. — Rada Stanu podziś dzień dopełnić nie mogła Kommissyi morskiey, woyskowey, skarbowey; wyznaczeni do nich obywatele z cnot i talentów znaiomi Oyczyźnie, po większey części wymówili się od służby; do ich liczby należy Admirał Kinsbergen.

Drukować się będzie na pięknym papierze: Dwie sztuki, podzielone na cztery Numera, wychodzić będą co tydzień i rozdawać się w Wtorki, Srody, Piątki i Soboty o południu.

Uprzaiąc tych Imciów Osób, którzy żądać będą mieć wzmiankowane pismo, o nadesłanie prenumeraty przed pierwszym Januarii, uprzedzamy onych, iż z okazyi spóźnienia się publikaty Prospektu, będziemy mieli w zapasie Exemplarze od pierwszego Numeru, dla tych, którzyby z abonnowaniem opóźnili się.

Cena Prenumeraty roczney, wynosi 10. Rubli srebrem dla odbieraiących w Wilnie, a 13. podobnież w srebrze, na exemplarz przesyłać się maiący pocztą. Ass: Bank R. 21 Kop. 65.

Prenumerować można w każdym czasie, na sześć miesięcy, lub na rok mieszkaiący w Wilnie, u JP. Bovard, Vice-Bibliotekarza Szkoły Główney, na Zamkowey Ulicy, w domie JP. Kahla Nro 147, pocztą zaś do Expedycyi Gazet, lub do Redakcyi tego Pisma *Messager*, obydwóch ostatnich znayduiących się w Pocztamcie Litewskim w Wilnie.

Skutkiem Dekretów Sądu Głnego, i Remissyinego Ziemstwa Pttu Wiłkom. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na dniu 16 Xbr: 1801. Ru w Maiętności główney Suwicku w Pcie Wiłkomir: leżącey między WW. Zarankami a ich Wierzycielami stosownie do Ukazów Rządowych a szczególnie pod dniem 27 9bra za N. 15386. Dzieło Taxy-Exdywizyi reasumuię, i że nieprzerwanie aż do finalnego ukończenia zatrudniać się onym będzie ninieyszym przez Gazetę opublikowaniem dla dóyścia każdemu wiadomości Prześwietney Publiczności donosi, i wszystkich Wierzycieli zawiadamia; aby zatém każdy maiący pretensyą, do zeszłego Kazimierza Zaranki Chorążego Pettyhorskiego, dla wzięcia przyzwoitey sobie z maiątku jego satysfakcyi, w tém terminie z dowodami osobiście lub Plenipotentów w Sądzie Exdywizorskim stawali; pod utratą swych pretensyow, Kancellarya tegoż Sądu Exdywizorskiego ogłasza.

Zgubiony pugillares czerwonego safianu, z zamkiem mosiężnym; w nim znaydowało się 100. rubli Ass: Bank: każda po rubli 5; jedney numer był 931.196. pod rok 1794. Ktoby znalazł niech odniesie do Rachmistrza Stefanowa mieszkaiącego w Klasztorze niegdy Snipiskim; odbierze nadgrody rubli 5.

Magistrat Wileński powodem zbliżaiącego się w dniu 1. Msca Febr: przyszłego 1802. Ru terminu expiracyi Kontraktu, z Bonifacym Suchockim Poczt-Komissarz, na utrzymanie 50. koni Pocztowych stacyi Wileńskiey zawartego; przez niniejszy Awiz w szczególe i w ogule Powszechność uwiadamia: iż na zawarcie Kontraktu do utrzymania koni Pocztowych, stacyi Wileńskiey, na rok następuiący 1802 od dnia 1. Febr: naznaczone dla targu są termina, to jest: dnie 11, 18, i 21. Msca Xbra teraźnieyszego Roku; ktoby zatym życzył zaiąćsię takowym obowiązkiem z należnemi do tego dowodami na pewność dotrzymania i zpełnienia warunków Kontraktowych, zechce jawić się na Ratuszu w Magistracie, gdzie w oznaczonych terminach od godziny 8. do 12. ranney, targ odbywać się będzie 1801.

JW. Adam Hrabia Rzewuski bywszy Kasztelan Witebski Tayny Konsyliarz i Kawaler. Obwieszcza rodzeństwo swoie i Konsukcessorów fortuny macierzystey, JW. niegdy Karoliny Katarzyny z Xiążąt Radziwiłłów Rzewuskiey Chorążyny W. W. X. Litt: to iest Sukcessorów i Sukcessorki JW. niegdy Anny z Graffów Rzewuskich Grafini Platerowey Kaszt: Troc: JW. Franciszkę z Graffów Rzewuskich primo voto Rdułtowską, secundo ad praesens Obuchowiczową, Kasztelanowę Mińską, i JO. Xżnę Teofilę z Graffów Rzewuskich Lubomirskę JOXcia Xawerego Lubomirskiego G. L. W. R. rozwiedzioną małżonkę. Iż na dniu osmnastym Mca Grudnia roku idącego iako z terminu przypadaiącego Kondescensyi rozbiorowey na fortunie JW. Seweryna Graffa Rzewuskiego bywszego Gener: Woysk Litt: w dobrach wsi Horodku Powiecie Słucirskim Gubernii Kiiowskiey agituiącey się z nakazu Sądu Gł. Departamentu Cywilnego Gubernii Kiiowskiey. Tenże JW. Graf Adam Rzewuski na mocy rezolucyi Dekretu tegoż Sądu Gł: pod dniem drugim Mca Novembris wydaney likwidować się będzie w różnych pretensych swoich, w długach, spłatach, i wielu innych wydatkach, do fortuny i odpowiedzi z oney rodzeństwa swego reguluiącey się, i z obowiązków komplanacyi dzieleczey 1785 między rodzeństwem nastąpioney, i z mocy ewikcyi generalney wypływaiących, i aby na wyż oznaczozym terminie też JOO. i JWW. osoby stawiły się same, lub przez swoich umocowanych, niniejszą odezwą obwieszcza, i dla rychleyszego ich uwiadomienia do Gazet publicznych podaie.